

bringe Indtægterne op ved at sætte Taksterne op. Men jeg gentager, at der er en Grænse for, hvor højt vi kunne gaa, og jeg er tilbøjelig til at tro, at synderlig højere end det, som blev foreslået i Fjor af Regeringen, og som ogsaa fandt Tilslutning her i Tinget, ville vi ikke med Fordel kunne komme. Og her vil jeg tillige erindre om, at uagtet der her i Tinget var en Erkendelse af Nødvendigheden af at sætte Taksterne op, for at forøge Indtægten, var man dog utilbøjelig til at gaa med til, at Persontrafikken paa de kortere Afstande blev en Ubetydelighed fordyret; man indførte tværtimod en Bestemmelse, som vil medføre, at den til Dels bliver endog noget billigere, end den er nu. Naar det nu erindres, at Persontrafikken paa de korte Afstande af indtil 30 Kilometer udgør $\frac{3}{4}$ af hele Persontrafikken her i Landet, og at det utvivlsomt er den, som forholdsvis betaler sig daarligst, vil man let se, at der derved gøres væsentligt Afbræk i det forøgede Udbytte, som en Takstrevison vil kunne bringe Statsbanerne. — Saa meget med Hensyn til Indtægterne.

Jeg gaar nu over til Udgifterne. Det er selvfølgelig fuldt saa vigtigt at stræbe at bringe Udgifterne ned som at bringe Indtægterne op. Det stadige Omkvæd, som baade i Fjor og ogsaa i Aar har lydt, naar man har talt om Statsbanernes Forrentning, er da ogsaa dette: Ned med Udgifterne! En æret Taler sagde forleden: De maa ned med Fynd og Klem, her skal der tages alvorlig fat, og alle have sagt eller ment det samme. Ja, jeg tror ogsaa, at Udgifterne kunne bringes en Del ned. Jeg vil end ikke bestride den absolutte Mulighed af, at de kunne bringes væsentlig ned. Derimod betvivler jeg, at ærede Medlemmer have gjort sig fuldstændig klart, hvad dette betyder. Jeg tror, at man ikke ganske holder sig for Øje, hvad det er for Omstændigheder, som medføre, i alt Fald i væsentlig Grad, at Udgifterne ere saa høje, som de ere.

Hvis vi ville sammenligne vore Statsbaners Driftsudgifter med Nabolandenes, er der to Bemærkninger, jeg maa forudskikke. Den ene er den, at Udgifterne jo ikke stige i samme Forhold som Trafikken. Der er visse konstante Udgifter, som blive de samme, hvad enten Trafikken er stor eller lille, og heraf følger atter, at den mindre Trafik maa medføre forholdsvis større Udgifter. Endvidere have i de sidste to Driftsaar Statsbanernes Udgifter været ganske usædvanlig, og jeg

haaber forbigaaende store. Stigning i Priserne paa Kul og andre Materialier har medført en meget betydelig Udgiftsforøgelse. Ogsaa de indførte Lønningsforbedringer beløbe sig til en betydelig Sum, saaledes at der i 1900—01 som Følge heraf blev udgivet omtrent 600,000 Kr. mere end et Par Aar tidligere, og i 1901—02 er der ved det midlertidige Lønningstilæg yderligere tilkommet et Beløb af 400—450,000 Kr. Naar vi da nu med Hensyn til Udgifterne sammenligne Forholdet mellem de danske Statsbaner og de preussiske og svenske, viser det sig, at pr. Togkilometer — det vil sige for hver Kilometer, et Tog løber — har Udgiften i Sverige været 2,01 Kr., i Preussen 2,20 Kr. og paa de danske Statsbaner i Aaret 1900—01 2,41 Kr.; i 1897—98 var Udgiften kun 2,03 Kr. Naar vi tage Tallet 2,41 og sammenholder det med det preussiske $2,207$, er dette sidste altsaa 8—9 pCt. mindre. Gaa vi ud fra, at disse 8 pCt. fuldt ud skulde kunne spares, vilde det, da Udgifterne ere noget som 26—27 Mill. Kr., blive et Beløb af godt og vel 2 Mill. Kr., hvormed Udgifterne skulde bringes ned for at komme paa samme Niveau som de preussiske Statsbaners.

Naar jeg nu skal gaa noget nærmere ind paa, hvad der da kan spares, og hvad der er Grunden til disse forholdsvis høje Udgifter, saa er der først et Punkt, paa hvilket alle ærede Talere have fæstet Opmærksomheden, men som de ogsaa synes udelukkende at have fæstet Opmærksomheden paa, det er Personalet. Udgifterne til Personalet, mene de, maa kunne væsentlig indskrænkes. De sigte herved næppe, tænker jeg, til, at Lønningerne skulle ned sættes. Thi Forholdet er jo det, at vi tværtimod staa over for en yderligere Lønningforhøjelse. I Fjor var der af Regeringen forelagt et Lønningsforslag, som vilde bringe Udgifterne til Lønninger endnu ikke ubetydelig op, og jeg anser det for at være et uafviseligt Krav, at der foretages en Lønningsforbedring for Statsbanernes Vedkommende i Lighed med, hvad der i Fjor skete for Postvæsenets Vedkommende. Yderligere vil der hertil i Aarens Løb efterhaanden komme en meget betydelig forøget Udgift til Pensionsvæsenet, idet Statsbanernes Pensionsregler foreløbig endnu ikke paa langt nær ere komne til at virke i deres fulde Udstrækning. Altsaa, paa Lønninger og Pensioner vil man ikke kunne spare noget. Tværtimod. Besparelsen maa da gaa i Retning af, at Personalets Antal skal kunne for-